

Notat om domme og afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fra februar 2011.

Karoussiotis mod Portugal (dom af 1. februar 2011). Klager, som var tysk statsborger, bad i 2005 i medfør af Haagerkonventionen om assistance fra de tyske myndigheder til at få sit barn hjem fra Portugal, hvor det uretmæssigt var blevet udført til. I 2009 fastslog en portugisisk domstol, at det af hensyn til barnets tarv var bedst at lade det blive i Portugal. I 2008 indgav klager en klage over Portugal til EU-Kommisionen for overtrædelse af Rådets forordning 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar. Denne sag er endnu ikke afgjort. I henhold til artikel 35, stk. 2, litra b, (*kriterier for antagelse til behandling i realiteten*) må Menneskerettighedsdomstolen ikke behandle en klagesag, som allerede har været underkastet anden form for international undersøgelse, og som ikke indeholder nye oplysninger af betydning. Spørgsmålet var derfor, om Menneskerettighedsdomstolen kunne behandle sagen. Genstanden for sagerne ved henholdsvis EU-Kommisionen og Menneskerettighedsdomstolen var den samme. Menneskerettighedsdomstolen anførte imidlertid, at EU-Kommisionens adgang til at indlede traktatkrænkelsessager mod medlemsstaterne og EU-Domstolens behandling af sådanne sager ikke udgør en sådan behandling af en privatpersons individuelle sag, der kan betegnes som "en anden form for international undersøgelse" jf. artikel 35, stk. 2, litra b, hvorfor sagen var antagelig til behandling.

Kharin mod Rusland (dom af 3. februar 2011). En aften i oktober 2001 modtog politiet et alarmopkald fra en lokal forretning vedrørende en beruset person (klager), som råbte ad personalet. Ved ankomsten til forretningen eskorterede politiet klager ud, men klager fortsatte sin forstyrrende adfærd, ligesom han forsøgte at starte et slagsmål med betjentene, hvorfor klager kl. ca. 22.30 blev frihedsberøvet og indsat i detentionen for at sove rusen ud. Klager blev løsladt den efterfølgende dag kl. 9.40. Klager indbragte en klage over frihedsberøvelsen til den lokale domstol, som under henvisning til klagers adfærd i form af usikker gang, usammenhængende tale, manglende evne til at stå oprejst og lugt af alkohol fandt, at frihedsberøvelsen havde været berettiget. Menneskerettighedsdomstolen fastslog indledningsvis, det forhold, at en person har en stødende fysisk fremtoning, ikke i sig selv kan begrunde en frihedsberøvelse, og at den lokale domstols begrundelse derfor var utilstrækkelig. Menneskerettighedsdomstolen fandt imidlertid, at det ud fra oplysningerne i sagen kunne lægges til grund, at hovedårsagen til, at klager var blevet frihedsberøvet, var klagers aggressive og fornærmende adfærd, som havde forstyrret den offentlige orden og udgjort en fare for andre. Menneskerettighedsdomstolen fandt herefter ikke, at der forelå en krænkelse af artikel 5 (*ret til frihed og sikkerhed*).

Ignatenco mod Moldova (dom af 8. februar 2011). Ifølge moldovansk lovgivning kunne en mistænkt maksimalt frihedsberøves i 72 timer uden retskendelse. Klager blev frihedsberøvet den 19. juni 2007 kl. 12.15. Den 22. juni 2007 kl. 8.55 fremsendte anklagemyndigheden begæring om vare-

tægtsfængsling til retten. Retsmødet startede kl. 12.45, og der blev afsagt kendelse kl. 16.00. Menneskerettighedsdomstolen udtalte, at tilbageholdelsen mellem kl. 12.15 og 16.00 således havde fundet sted uden hjemmel, og at det følger af artikel 5 (*ret til frihed og sikkerhed*), at når det fremgår af national lovgivning, at frihedsberøvelse kun kan opretholdes i et vist afgrænset tidsrum, er myndighederne forpligtet til at tage alle nødvendige forholdsregler for at undgå en overskridelse af dette tidsrum. Menneskerettighedsdomstolen anførte, at begæringen om varetægtsfængsling blev indsendt før udløbet af de 72 timer, og at klager – eftersom retsmødet startede kl. 12.45 – reelt alene havde været udsat for en forsinkelse på 30 minutter. Menneskerettighedsdomstolen fandt på denne baggrund, hvor anmodningen om en forlængelse var indgivet retmæssigt, og den uretmæssige tilbageholdelse var så kortvarig, at der ikke forelå en krænkelse af artikel 5.

Premiyny mod Rusland (dom af 10. februar 2010). Klager var i en periode udsat for systematisk ydmygelse og mishandling af sine medfanger i et russisk fængsel. Klager blev bl.a. udsat for alvorlige slag med trækæppe. Efterfølgende blev det konstateret, at klager som følge af mishandlingen kom til at lide af psykiske problemer. Menneskerettighedsdomstolen konstaterede indledningsvis, at de russiske myndigheder burde have forudset klagers særlige risiko for overgreb i fængslet eller have reageret på klagers synlige skader fra vold, og som følge heraf burde have sikret klager mod (yderligere) angreb fra de øvrige indsatte. Menneskerettighedsdomstolen fastslog, at artikel 3 (*forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling*) indeholder en positiv forpligtelse for staterne til at sikre indsattes trivsel samt fysiske og psykiske integritet. Denne forpligtelse havde de russiske myndigheder ikke havde levet op til i denne sag, hvorfor der forelå en krænkelse af artikel 3.

Wasmuth mod Tyskland (dom af 17. februar 2011). På klagers skattekort var der i rubrikken ”indeholdt kirkeskat” anført: ”- -”, hvilket betød, at klagers arbejdsgiver ikke skulle indeholde kirkeskat. Klager mente, at informationen på skattekortet krænkede hans ret til ikke at fremlægge oplysninger om sin religiøse overbevisning, samt at det ikke kunne forventes, at han som homoseksuel skulle bidrage til et skattesystem, der tilgodeså en kirke, som åbenlyst tog afstand fra homoseksualitet. Menneskerettighedsdomstolen anførte, at der var tale om et minimalt indgreb, der skulle sikre, at klager ikke uberettiget kom til at betale kirkeskat. Skattekortet var stilet til arbejdsgiveren, og havde ikke noget formål uden for relationen mellem denne, skatteyderen og skattemyndighederne. Til forskel fra en række sager, hvor Menneskerettighedsdomstolen havde konstateret, at der forelå en krænkelse af artikel 9 (*ret til at tænke frit samt samvittigheds- og religionsfrihed*), havde myndighederne ikke spurgt klager om, hvorfor han ikke tilhørte et af de pågældende religiøse samfund eller spurgt ham til hans religiøse og filosofiske overbevisning. Menneskerettighedsdomstolen henviste endelig til, at medlemsstaterne er tillagt en skønsmargin for så vidt angår reguleringen af forholdet mellem stat og kirke, og at der ikke foreligger nogen fælles europæisk standard vedrørende tilskud til religiøse samfund. Indgrebet var således proportionalt i forhold til det legitime, tilstræbte mål, hvorfor der ikke forelå en krænkelse af artikel 9.